

EUROPOS PARLAMENTAS

2014 - 2019

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

2014/2238(INI)

7.5.2015

NUOMONĖ

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto

pateikta Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui

dėl Žaliojo užimtumo iniciatyvos. Išnaudoti žaliosios ekonomikos darbo vietų kūrimo potencialą
(2014/2238(INI))

Nuomonės referentė: Eleonora Evi

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas ragina atsakingą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pakartoja, jog reikia pereiti prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos; pabrėžia tai, kad žalinant ES ekonomikas galima prisidėti prie ilgalaikio, tvaraus ir integracinio augimo;
2. pabrėžia, kad du trečdaliai gamtos išteklių, įskaitant derlingą žemę, švarų vandenį ir orą, nyksta, o visuotinis atšilimas ir biologinės įvairovės mažėjimas artėja prie ribų, kurias peržengus visuomenei ir gamtai bus padarytas negrįžtamas poveikis;
3. pažymi, kad nuolatinis ekonomikos augimas įmanomas tik atsižvelgiant į aplinkos apsaugos apribojimus; šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad žaliaji ekonomika ir žiedinė ekonomika gali pasiūlyti sprendimų aplinkai bei ekonomikai ir visuomenei apskritai;
4. pabrėžia, jog reikia visa apimančio politinio požiūrio šiems iššūkiams spręsti, tvariai Europos ekonomikai, kuri būtų atspari krizei, kurti ir darbo vietų potencialui visiškai išnaudoti pereinant prie žaliosios ekonomikos; ragina Komisiją ir valstybes nares priimti plataus užmojo ir integruotąsias reguliavimo, fiskalines ir finansines sistemas, siekiant užtikrinti tvarias investicijas ir skatinti tvarias inovacijas ir taip visiškai išnaudoti darbo vietų potencialą pereinant prie žaliosios ekonomikos;
5. pabrėžia, kad visapusiškas aplinkos teisės aktų įgyvendinimas ir geresnis aplinkos aspektų integravimas bei politikos suderinamumas tarp skirtingų ES politikos sričių yra būtini, norint visiškai realizuoti galimybes, susijusias su žaliaja ekonomika, taigi kurti žaliąsias darbo vietas;
6. primena, kad savo 2015 m. ataskaitoje Europos aplinkos agentūra pažymi, jog esamų priemonių nepakanka tikslams, susijusiems su biologinės įvairovės apsauga, iškastinio kuro naudojimo mažinimu, kova su klimato kaita ir jos poveikio žmonių sveikatai ir aplinkos kokybei mažinimu, pasiekti;
7. pabrėžia, kad, pereinant prie tvarios visuomenės ir ekonomikos, įskaitant tvarius vartojimo ir gamybos būdus, sudaroma galimybių kurti naujų žaliųjų darbo vietų ir dabartines darbo vietas paversti žaliosiomis kone visuose sektoriuose ir visoje vertės grandinėje – nuo mokslinių tyrimų iki gamybos, platinimo ir paslaugų teikimo – bei naujuose žaliuosiuose aukštųjų technologijų sektoriuose, pvz., atsinaujinančiųjų išteklių energijos sektoriuje, taip pat tradicinėje pramonėje, pvz., gamybos ir statybos, žemės ūkio ir žuvininkystės, paslaugų, pvz., turizmo, aprūpinimo maistu ir gėrimais, transporto ir švietimo srityse; pabrėžia, kad šis darbo vietų potencialas siūlo galimybių ir aukštos kvalifikacijos, ir žemos kvalifikacijos darbo jėgai;
8. pripažįsta, kad perėjimas prie žaliosios ekonomikos apskritai daro teigiamą poveikį užimtumui – tai atspindi faktas, kad tvari ekonominė veikla, pvz., energijos taupymas ar ekologinis ūkininkavimas, labiau imli darbui negu veikla, kurią ji pakeičia;

9. pažymi, kad, pereinant prie žaliosios ekonomikos, atsiveria didelių galimybių kurti vietines darbo vietas, kurių negalima perkelti, taip pat krizės paveiktuose sektoriuose, pvz., skatinant energijos vartojimo efektyvumą statybos sektoriuje;
10. primena, kad, remiantis Europos aplinkos agentūros duomenimis, nuo 2000 iki 2011 m. aplinkai palankių prekių ir paslaugų sektorius išaugo daugiau kaip 50 proc. ir jame sukurta virš 1,3 milijono darbo vietų, kurios prisidėjo prie ES eksporto balanso ir jos ekonomikos konkurencingumo;
11. primena, kad įgyvendindamos žalinimo politiką valstybės narės gali nukrypti nuo valstybės paramą reguliuojančių taisyklių;
12. ragina valstybes nares ir privatųjų sektorių taikyti tokias priemones, kaip ekologinis projektavimas, ekologinis ženklas, Aplinkosaugos vadybos ir audito sistema (EMAS) ir žalieji viešieji pirkimai, kadangi jos gali paskatinti žaliąją ekonomiką ir taip prisidėti prie žaliųjų darbo vietų kūrimo; ragina Komisiją parengti orientavimo priemones siekiant sukurti palankias rinkos sąlygas, skirtas šioms neprivalomoms priemonėms visapusiškai patvirtinti;
13. ragina valstybes nares didesnę dėmesį skirti aplinkos apsaugos vadybos bei aplinkosaugos audito sistemų, grindžiamų europiniu standartu (ISO 14000), įgyvendinimui;
14. atkreipia dėmesį į didelį žiedinės ekonomikos darbo vietų potencialą; pabrėžia, kad, pagerinus išteklių naudojimo efektyvumą, būtų galima sukurti nuo 1,4 iki 2,8 mln. darbo vietų Europoje, o, perėjus prie ekonomikos, grindžiamos gaminių gyvavimo ciklu ir taisymu, galima sukurti darbo vietų, kurios lydėtų visą gaminio gyvavimo ciklą – priežiūros, taisymo, atnaujinimo ir pakartotinio naudojimo sektoriuose; pabrėžia, kad, taikydamos atliekų prevencijos, ekologinio projektavimo, pakartotinio naudojimo ir panašias priemones, ES įmonės galėtų sutaupyti 600 mlrd. eurų arba 8 proc. metinės apyvartos, tuo pačiu iš viso sumažindamos išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį 2–4 proc. per metus;
15. pabrėžia, kad įgyvendinus dabartinius teisės aktus dėl atliekų prevencijos ir tvarkymo galėtų būti sukurta daugiau kaip 400000 žaliųjų darbo vietų; primena, kad atlikus Atliekų direktyvos peržiūrą būtų papildomai sukurta maždaug 180 000 darbo vietų, deja Komisija atsiėmė šią direktyvą; pabrėžia, kad įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir taupymo priemones galėtų būti sukurta iki 2 mln. darbo vietų, o energijos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityje – dar 3 mln. darbo vietų;
16. ragina Komisiją kuo greičiau ir vėliausiai iki 2015 m. pabaigos pateikti naują pasiūlymą dėl teisės aktų, kuriais reglamentuojami atliekų klausimai, persvarstymo remiantis visa apimančiu požiūriu, kuriame būtų: atsižvelgiama į visą gaminio gyvavimo ciklą, taip pat į atliekų prevenciją; nustatyti privalomi efektyvaus išteklių naudojimo tiksliniai rodikliai, besąlygiškai ribojantys išteklių ir energijos vartojimą, ir atitinkamas pagrindinis rodiklis; ir skatinamas ekologinis prekių projektavimas, kad būtų sudarytos sąlygos pakartotinam naudojimui ir perdirbimui, atsižvelgiant į visą gaminio gyvavimo ciklą, siekiant užtikrinti tvarų medžiagų valdymą; pabrėžia, kad reikia bent jau išlaikyti tuos perdirbimo tikslus, kurie buvo nustatyti atsiimtame pasiūlyme; ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti perdirbtų žaliavų rinkos sukūrimą;

17. pažymi, kad daugiau kaip 14 mln. darbo vietų Europoje tiesiogiai priklauso nuo ekosistemų ir biologinės įvairovės, įskaitant miškininkystę, žemės ūkį ir žuvininkystę; pabrėžia, kad, žalinant šiuos sektorius, padidėtų dirbančių žmonių skaičius ir būtų puoselėjamas šių sektorių atsparumas, siekiant skatinti tvarų užimtumą; pažymi, kad, investuojant į žaliąją infrastruktūrą, teikiama daug socialinės, ekonominės ir aplinkosauginės naudos, įskaitant darbo vietų kūrimą;
18. ragina valstybes nares parengti aplinkos apsaugos ir priežiūros programas, užkirsti kelią hidrogeologinėms katastrofoms ir panaikinti jų sukeltus padarinius, plėtoti žaliąją infrastruktūrą, o priimant sprendimus visapusiškai atsižvelgti į gamtinio kapitalo vertę ir ekosistemų paslaugas; pabrėžia, jog reikia vietos ir regionų lygmeniu remti darnų vystymąsi, kadangi tai esminis žaliąjį užimtumą lemiantis veiksnys;
19. pripažįsta, kad, siejant tvarią žemės ūkio gamybą su žemės ūkių biologinės įvairovės stebėseną ir apsauga, o vėliau su protingu žemės ūkio produktų žymėjimu nurodant jų poveikį aplinkai, siekiant skatinti tarp vartotojų biologinei įvairovei palankios produkcijos paklausą, atveriami didelių galimybių kurti žaliąsias darbo vietas ES kaimo vietovėse;
20. pažymi, kad tvarus miškų valdymas suteikia realių galimybių kurti darbo vietas aktyviai prisidedant prie klimato kaitos mažinimo ir biologinės įvairovės saugojimo;
21. ragina Komisiją ir valstybes nares palaipsniui atsisakyti tiesioginių ir netiesioginių subsidijų, kurios daro žalą aplinkai, įskaitant subsidijas iškastiniam kurui ir kitas; ragina Komisiją kurti modelius, kuriuos galėtų įgyvendinti valstybės narės, apmokestindamos ne darbo jėgą, o aplinkos taršą, ir atsižvelgti į prekių ir paslaugų poveikį aplinkai vadovaujantis principu „teršėjas moka“; ragina Komisiją paskelbti valstybėms narėms konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, kuriomis gali būti prisidėta prie žaliojo užimtumo skatinimo ir ekologinio pėdsako mažinimo pastangų; be to, ragina Komisiją aktyviai integruoti su aplinka ir klimatu susijusius aspektus į Europos semestrą, kad būtų remiamas žaliųjų darbo vietų kūrimas;
22. ragina valstybes nares pradėti taikyti tikslines subsidijas ir (arba) mokesčių lengvatas naujai kuriamoms bendrovėms ir labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios gamina produktus ir teikia paslaugas, turinčius didelę pridėtinę vertę aplinkai, taip pat mažinančius bendrą anglies dvideginio kiekį;
23. atkreipia dėmesį į 2030 m. klimato kaitos ir energetikos dokumentų rinkinyje numatytas darbo vietų kūrimo galimybes ir vaidmenį, kurį atiteityje atliks aplinkos teisės aktai siekiant ES ilgalaikių aplinkos apsaugos tikslų, kuriant darbo vietas ir skatinant ekologišką augimą;
24. pabrėžia, kad politinės priemonės turėtų būti ilgalaikės ir apimti plataus užmojo privalomus tikslus, susijusius su efektyviu išteklių naudojimu, išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimu, atsinaujinančiųjų išteklių energija, energijos taupymu, taip pat rodikliais, skirtais pažangai įvertinti siekiant šių tikslų; pabrėžia, jog politinėmis priemonėmis turėtų būti siekiama sumažinti išorės aplinkosaugos ir visuomenės išlaidas ir nustatyti tinkamą kainą, mokėtiną už išmetamas šiltnamio efektą sukeliančias dujas;
25. pabrėžia, jog būtina, kad valstybės narės savo ekonomiką pritaikytų mažo anglies dioksido

kiekio naudojimui ir efektyviam išteklių bei energijos vartojimui ateityje, kartu atsižvelgdamos į galimą darbo vietų perkėlimo ir anglies dioksido nutekėjimo riziką, kuri gresia dėl klimato politikos poveikio;

26. ragina Komisiją kuo greičiau pristatyti savo pasiūlymą dėl ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos reformos, atsižvelgiant į poreikį apsaugoti pramonės šakas, kurioms gresia didelė vadinamojo anglies dioksido nutekėjimo rizika;
27. ragina valstybes nares dalį pajamų, gautų iš aukcionuose parduotų šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų pagal ES ATLPS, investuoti į prisitaikymo prie klimato kaitos ir biologinės įvairovės bei pažeidžiamų buveinių išsaugojimo politikos įgyvendinimą, siekiant skatinti žaliųjų darbo vietų kūrimą;
28. ragina Komisiją atsižvelgti į žaliąsias darbo vietas įgyvendinant energetikos sąjungos nuostatas;
29. ragina ES ir valstybes nares nustatyti privalomus energijos taupymo ir vartojimo efektyvumo tikslus ir remti baltųjų sertifikatų sistemą kaip priemonę, kuria sudaromos sąlygos su energijos taupymu susijusiems tikslams pasiekti; ragina valstybes nares visapusiškai įgyvendinti ir vykdyti Energijos vartojimo efektyvumo direktyvą ir toliau laikytis savo įsipareigojimo pasiekti bent 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslus;
30. ragina valstybes nares įgyvendinti plataus užmojo pastatų atnaujinimo planus, siekiant pagerinti energijos vartojimo efektyvumą ir kartu sušvelninti ekonominės krizės, kuri labai pakenkė statybos sektoriui, poveikį ir pasiekti ES tikslą, kad visi nauji pastatai beveik nevartotų energijos; šiomis aplinkybėmis ragina valstybes nares parengti finansavimo mechanizmus siekiant paskatinti investicijas į energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones; ragina Komisiją kuo greičiau pristatyti savo pažangiojo išmaniųjų pastatų finansavimo iniciatyvą (angl. 'Smart Financing for Smart Buildings');
31. ragina valstybes nares veiksmingiau naudotis Europos finansavimu, pvz., finansuojant lengvatinius apyvartinius fondus, kuriais siekiama skatinti investicijas į atsinaujinančiųjų išteklių energiją, energijos taupymą ir efektyvų energijos vartojimą, atliekų tvarkymą ir vandentvarką, žaliąją infrastruktūrą, oro kokybę bei biologinės įvairovės atkūrimą ir išsaugojimą, taip pat į mokslinių tyrimų ir plėtros programas naujoviškų švarių technologijų srityje;
32. ragina valstybes nares visapusiškai naudotis visu plačiu ES finansavimo spektru bei turimomis finansinėmis priemonėmis, pvz., Europos struktūriniais ir investicijų fondais (ESIF), bei galimu sverto poveikiu, kurį gali turėti įvairių finansavimo priemonių sąveika, siekiant realizuoti žaliųjų darbo vietų kūrimo galimybes; ragina Komisiją ir valstybes nares pirmenybės tvarka teikti finansavimą labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms pasitelkiant Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) investicijas, kuriomis remiama žaliosios ir žiedinės ekonomikos plėtra bei žaliųjų ir tvarių darbo vietų kūrimas; ragina Komisiją ir valstybes nares panaudoti daugiametės finansinės programos (DFP) peržiūrą, kuri bus atlikta po 2016 m. rinkimų, perėjimo prie žaliosios ekonomikos tikslais;
33. pažymi, kad MVĮ tenka labai svarbus vaidmuo pereinant prie žaliosios ekonomikos ir

kuriant žaliąsias darbo vietas; pritaria komunikate „Žalioji MVĮ veiksmų planas“ nustatytiems tikslams ir į MVĮ orientuotiems veiksams, kuriais siekiama gerinti išteklių naudojimo efektyvumą, remti žaliąjį verslumą, išnaudoti galimybes kurti žalesnes vertės grandines ir sudaryti žalioms MVĮ sąlygas lengviau patekti į rinką;

34. pripažįsta, kad Europos strateginių investicijų fondas (ESIF) galėtų sudaryti palankesnes sąlygas labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms užsiimti veikla, susijusia su inovacijų diegimu aplinkos apsaugos ir socialinėje srityje plačiu mastu;
35. pažymi, kad iš Eurobarometro tyrimo, susijusio su ekologiškais darbo vietomis MVĮ, duomenų matyti, jog energijos taupymas ir atliekų ir naudojamų žaliavų kiekio mažinimas tapo naudingi ekonominiu požiūriu;
36. ragina Komisiją skatinti naujus verslo modelius, pvz., kooperatines bendroves, siekiant didinti gamybos ir platinimo procesų veiksmingumą, diegti naujoviškus sprendimus, skirtus ištekliams taupyti, ir teikti daugiau tvarių gaminių ir paslaugų;
37. ragina Komisiją ir valstybes nares sukurti duomenų bazines, apimančias profesinio rengimo kursus, kuriuose ugdomi žalieji darbuotojų įgūdžiai, ir darbo pasiūlymus bei keistis geriausia patirtimi žaliojo užimtumo srityje, kad būtų padidintos jaunimo galimybės įsidarbinti, visų pirma tuose regionuose, kur ypač susiduriama su sunkumais pereinant prie tvarios ekonomikos; ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti atitinkamas informacines kampanijas apie žaliąjį užimtumą;
38. primygtinai ragina Komisiją nustatyti sistemą, skirtą pirmiau minėtoms priemonėms įgyvendinti, siekiant nuosekliai kurti žaliąsias darbo vietas ES.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	6.5.2015
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 61 -: 7 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Josu Juaristi Abaunz, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Pavel Poc, Marcus Pretzell, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Dubravka Šuica, Tibor Szanyi, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Damiano Zoffoli
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Renata Briano, Nicola Caputo, Mark Demesmaeker, Jan Huitema, Merja Kyllönen, James Nicholson, Aldo Patriciello, Marijana Petir, Gabriele Preuß, Bart Staes
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Arne Gericke, Catherine Stihler